

Curierul

Director: PAMFIL ȘECARU
REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA
BULEVARDUL ELISABETA No. 1
TELEFON 512/29

POPAS DUMINICAL

Zile de fioruri... Țărâna în Cameră...
Firește, nu la noi. Dar, Țărâna de pretutindeni sunt soldați în fața Umanității pentru pricirile din gesturile și vorbele lor individuale sau naționale: așa ne-a învățat «Viitorul».

și ucigașe patimi. E în această împărțire a emoției publice către cele două așa de disparate întâmplări, concentrarea în schiță a celor două universuri morale care se ciocnesc și se separă azi în jurul nostru și în noi...
Intre Belgrad și inabordabilui refugiu de ghiăță a lui Nobile e întreaga hartă a sufletului vremii.

Dom. Teodorescu

Ziua Domnului

Ităđ un fapt recent care ilitrează încăodată mameucismul politic (liberal) de care învinuim pe I. P. S. Pimen, mitropolitul Moldovei. In arida-i redacție informavă, el sună astfel: „Aseară s'a adunat în casele d-lui dr. O. Angelescu, ministrul instrucțiunii, comitetul pentru ridicarea unui monument lui Spiru Haret.”
Au luat parte: Mitropolitul Pimen al Moldovei, președintele comitetului, d-nii Vintilă Brătianu, Al. Lapedatu, dr. Costinascu, Al. Stanu, administratorul Casei Școalelor, Petre Gârboviceanu, etc. Restul informației nu ne interesează aici.

Un monument lui Spiru Haret e un lucru frumos. Intre liberali, Haret a fost omul excepțional care, în acțiunea lui politică, fără să-și piardă un moment din vedere partidul, a știut totuși, prin el, să închine o viață de mare realizări în slujba acestei țări. Omul partidului a devenit omul școlii românești. Din acel moment, Haret aparține țării. Un monument pentru el înseamnă recunoștința unui neam îndrăgim pentru căruia. Dar, observați, comitetul pentru realizarea acestei recunoștinții unanim și exclusiv liberali. Găsim că era o chestiune de delicatețe pentru memoria mareului om ca acest comitet să aibă un caracter larg național, iar nu exclusiv liberal.

Așa cum e, chestiunea apare ca o întreprindere de partid. Dar ce caută I. P. S. Pimen, ca președinte al acestui comitet? Care e rațiunea prezentei sale la prezidarea unei acțiuni exclusiv liberale? Haret a fost omul școlii, dar a fost Haret omul Bisericii? Ităđ o chestiune foarte discutabilă. Noi am arătat că marea acțiune a lui Haret țără, de fapt, clerul în trempărilor economice și bancare, mergându-l dela adevărata lui misiune duhovnicească în mijlocul acestui popor. Concepția aceasta despre popor ca factor de ridicare materială a oamenilor izvoara la Haret din concepția lui personală asupra vieții.

Spiru Haret nu era un credincios. Spiru Haret aparținea unei concepții științifice, materialiste și ateiste, care, pentru intelectualii acelei vremi, era concepția curentă, dominantă. Haret era un areligios, dacă nu chiar (din prudență politică) un antireligios.
Deci, un ateism discret, pe care marea om de cultură nu-l manifesta agresiv pentru a nu scandaliza.

Ităđ ce prezidează, în defnitive, Mitropolitul Moldovei și președintele Sf. Sinod al ortodoxiei românești: glorificarea unui ateu discret? Intru-o acțiune de glorificare a lui Haret e locul oricui, afară de un cap bisericesc care trebuie să fie permanentă incarnare a dogmei creștine. Așa dar e clar: I. P. S. Pimen, care ridică monumente ateismului, se dovedește încăodată prelat lipsit de inteligență și de orientare ortodoxă. Se dovedește încăodată, ca totdeauna, mameuc liberal, instrument imconștient al oricărei acțiuni ce se poruncește din clubul liberali. Faptul acesta, aparent fără deosebită importanță, aruncă lumină nouă asupra substratului politic al fardădegii săvârșite de acest prelat în numele Sfântului Sinod. Pimen trebuie să depună cărja.

Nichifor Crainic

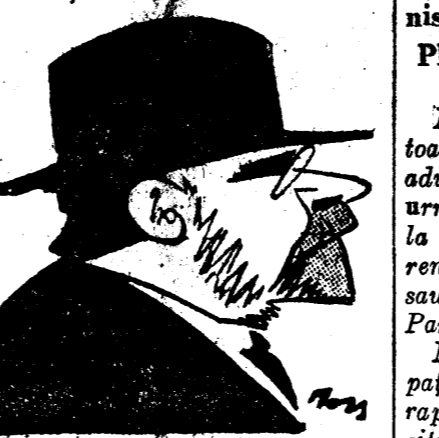
RELUAREA ACTIVITAȚII POLITICE INTERNE

--- Lupta opoziției împotriva guvernului se reaprinde. ---

Am reținut deunăzi, comentând-o, o notiță apărută în oficiul franțuzesc al guvernului și prin care se afirma că am intrat într-o perioadă de mai multe luni de acalmie politică. Am arătat atunci că această «acalmie» — de care liberalii par atât de ahtiați — nu este decât aparentă. A fost mai mult un armistițiu, impus desfășurării normale a evenimentelor de două considerente, — unul politic, și unul tactic.

Cel dintâi se referă la problema de ordin extern, care au preocupat în ultima vreme opinia publică; cel de al doilea, la încurcăturile, în care se sbate guvernul atât pe chestia financiară, cât și pe cea a raporturilor lui interne.

realizarea lor nu se poate întâmpla decât cu prețul unor concesii atât de mari și dezastruase, încât e greu să admim că d. Vintilă Brătianu s'ar mai putea menține la guvern pentru susținerea consecințelor lor.

D. VINTILA BRATIANU
Cât despre situația internă a guvernului, criza Titulescu a avut darul să pună în evidență două lucruri, pe care noi le susținem de multă vreme:

- a) Că guvernul nu este capabil să facă o remaniere, în condițiile actuale;**
- b) Că soarta guvernului este îndelibil legată de prezența d-lui N. Titulescu în el.**

ALEGATOARELE IN ANGLIA

Știți, desigur, că în Anglia votează și femeile. Șițiți, probabil, că majoratul electoral al femeii se fixa, până acum câtuva timp, la 32 de ani și că a fost sczut, printr-un bill al guvernului Baldwin, la 21 ani.

Care sunt pricinile? Cine poate pătrunde tainicele pricini ale hotărârilor engleze? Probabil că experiența a dovedit că femeia poate discerne între diferitele partide și diferiții candidați dela vârsta de 21 de ani, ea nu numai în parlamentul englez, ci și în anul cabinetului Baldwin, oameni care nu s'au sfiiți să spună că, la femei, simțul politic apare la vârsta de 32 de ani, spre deosebire de bărbați cărora acest simț le crește la 21 de ani...
Totuși, bilul cu pricina s'a votat.

Ministrul internelor, într'un raport publicat recent, dă alarma: numărul alegătorilor-femei este, în multe circumscripții, mai mare decât acela al alegătorilor-bărbați. Partea interesantă este că cheltuielile electorale vor fi sporite, așa încât votul femeilor devine un lux costisitor...
Candidații protestează cu indignare contra acestor noi cheltuieli, la care vor fi supuși de așineole. Un candidat, într'un articol scris cu neceaz, spune că — personal fi este absolut indiferent dacă va fi ales de femeile dela vârsta de 21 de ani sau de cele care au depășit 32, ceea ce-l interesează este numai chestiunea de a fi ales.

Acum, se dă o aprigă luptă între diferitele partide pentru câștigarea noului contingent de alegători. Prin manifeste, prin broșuri, prin discursuri, fiecare partid speră să obțină pentru sine noul voturi... Laburștii, ca și liberalii și conservatorii, nutresc aceeași nădejdi.

Noi alegătoare nu dau însă niciun semn, într'un sens sau altul...
Se duce o campanie vehementă pentru a determina pe bărbați să-și exercite dreptul de vot.

S'a băgat de seamă, în adevăr, că femeile sunt mai grijulii în exercitarea acestui drept, decât bărbații care — ades — se desinteresează. Totdeauna femeile s'au pasionat pentru indeletnicirile frivole...

Ceeacă caracterizează această luptă, este că dreptul de vot le-a fost dat de conservatori — deși conservatorii știău că: „cea mai mare parte dintre femeile între 21 și 32 ani fiind funcționare și luând parte la viața tradițională, vor vota ca laburștii...”

Conservatorii au adus deci, prin bilul lor, la urne — un contingent de alegătoare despre ale căror înclinații împotriva politicii conservatoare erau siguri.

Toate aceste probleme se pun în fața corpului electoral englez. Care vor fi de-acum înaintea hotărârilor acestui corp? Cine ar putea-o prevedea.

În țara minunată, în care s'a realizat cea mai strălucită orânduire de drepturi și de datorii cetățenești, cel mai perfect echilibru între autoritatea de stat și individualismul cetățeneș: în An-

glia tuturor surprizelor și a tututor minunilor — problema alegătoarelor între 21 și 32 ani preocupă deopotrivă opinia publică și cercurile politice.

Tudor Teodorescu-Brantia

N'a murit!

Cine, printre răuvoitori, dorind să prejudicieze augusta împopularitate a mameucului brailean Leonte Moldovanu, — lansase vechiă stupidă că electricianul Dunării de Jos se va retrage din politică? Cine?

Cine, în dorința de a stânjeni prospera senilitate a borșosului ca nasul incandescent, răspândise șoonul că la ru știu ce ospiciu sau mânăstire de maici din Delta se pregătea cu pietate chilia de penitență a electrocutatului cu nostalgii penitenciară?

Cine, în sfârșit, ne amăgise cu mirajul retragerii din politică a magistratului atlet al eloquenței laxative Leonte Moldovanu?

Tovizi și consternați, dar preocupati permanent de dorința în formățiunilor precise, suntem nevoiți astăzi să desmintim aceste triste insinuări ale unor tristi serbi ai invidiei.

Leonte Moldovanu refuză odihnă în Escorialul de alienați.

Suflet de exilat, în mijlocul potlogarilor săi locali, robustul ronoer al Brailei rămâne deci în viața publică a Țării Românești: a ple-dat în fața tribunalului Ilfova mai atalătieri, în procesul în care a fost acuzat de noi, — și a vorbit la adunarea generală a membrilor Camerii de Comerț din Braila, unde a cerut înfrințarea unui al treilea fir beosonic, — nu l' telefon, — între Braila și Nobile? Pentru că uțatam să spun că inimii lui nenea Leonte Kilovatt au observat cu mare satisfacție că de la o vreme, prostia lui a devenit din tropicală, polară. Numai aroganța i-a rămas neschimbată, — adică tot pomeraniană, ca și electricianul.

Aceiași intimi povestesc lucruri minunate despre intențiile reformatoare ale unsurosului pășal al Brailei, și despre planurile lui legislative. Se spune astfel că în pitoarea sesiune a parlamentului se vor depona pe biroul Camerii următoarele proiecte de legi pipetănate de nenea Kilovatt:

- 1. Legea pentru autorizarea portului bărbi în licee.
- 2. Legea pentru pictarea gheretelor santinelor cu culorile partidului liberal.
- 3. Legea accidentelor de ascensor la hoteluri.
- 4. Legea pentru demobilizarea deservitului public.

Pentru că, — distrat, — uităm să adaug că nenea Leonte a inceput să obosească, oferind mereu derbedelilor de pamphletari zeutul său mărinos, intru masacrabăncii ministeriale.

Transformat, dela o vreme, în front de diversune, nenea Kilovatt s'a săturat să joace mereu, față de guvernul țării, rolul jucat. față de Verdun, în 1916, de intervenția românească. Și această cu atât mai mult, cu cât intrarea borșosului malac flual în arena gajelor nu se face încăodată pe nepregătite, ca a României în război. Mai precis, la conu Leonte, prostia este întodeauna muncită, — nu întâmplătoare ca la alții.

„La mine, prostia nu este încăodată improvizată!” — spune judeciouș prietenilor, seara, la lumina lămpii (electrice), cătăruil brailean, lustruindu-și nasul cu paharul.

Ion Dimitrescu

BLED--IOACHIMOV--BUCUREȘTI

Trec în revistă cele trei etape ale conferințelor Micii Antante, din ultimii trei ani, — Bled-ioachimov-București, — și văd destul de limpede fazele unei totale reinviorări a acestei entități politice.

Acum doi ani, la Bled, era o atmosferă de pur protocol: aparțea resemnare a Ungariei, tratatul încheiat de d. Nincici cu Italia, — totul determina o stare de pasivitate care își găsea expresia fidelă în comunicatele a nodine pe care le dădeau cei trei miniștri de externe. Nu pentru a satisface, jiniștin îngrijorarea unei opinii publice, ci pentru a îndeplini ritualul conferinței. Nu lipseau nici profetețiile unei aproprie lichidării a Micii Antante, prin lipsa de obiectiv animator.

Un an mai târziu, — la Ioachimov, — un început de agitație a Ungariei, oarecari încurcări ale Italiei, au dat conferinței Micii Antante mai multă viață, mai mult interes.

De atunci, — în timp de un an, — agitația Ungariei a luat o formă precisă: dorința revizuirii tratatului dela Trianon s'a reavărsat în presa mondială, găsind chiar și un impresar pasionat în persoana lordului Rothermere, pe care imaginația propăstioasă a unguilor l'a transformat într'un miraculos restaurator al Ungariei.

Firește că nu interesează cullengele picante ale convertirii lordului Rothermere, devenit filomaghiar sub fiierbinte străngere în brațe a unei focose prinfese din stepla Panonice; argumente dorogite de bătrân. Ceeace interesează, este faptul că teza revizuirii tratatului dela Trianon, — teza ungară, — a găsit o cale de publicitate mondială.

Oricât de inexistentă ar fi autoritatea politică a lordului Rothermere în Anglia, campania zărelor ce-l aparțin a agitat totuși opinia publică britanică.

Dar teza revizuirii tratatului dela Trianon nu a rămas numai în sfera acțiunii de presă: seful unui guvern de mare autoritate, — Ducele Mussolini, — a lăsat suficient de clar să se înțelege că Italia nu ar privi cu ostilitate ipoteza unei revizuirii a tratatului dela Trianon, — în favoarea Ungariei.

Ităđ elementele ce-au determinat nu numai o înviorare a legăturilor dintre cele trei state ce formează Mica Antantă, ci și solidarizarea lor într-o atitudine de viguroasă opunere, printr'un «non possumus» la orice tendință de revizuire a tratatelor. Declarațiile celor trei miniștri, — o splendido îmbuchetare a unor personalități cu suprafața europeană, — au toate acestea totuși unitar de siguranță, de solidaritate organică în fața unei amenințări comune. Iar rezoluțiile conferinței sunt străbătute de o categorică hotărâre de a opune o violentă rezistență oricărei tentative de a turbura pacea.

Căci, doar, ideea revizuirii tratatelor echivalează cu amenințarea ordinii europene.

După cum bine a subliniat d. Marinkovici, nu se poate admite ilegalitatea politică internațională; unele state să fie, — oarecum deghezit, — puse sub tutelă în ceea ce privește problema minorității, iar altele (deși au minorități importante) să fie dispensate de această tutelă, pentru că au proporții geografice mai mari și o populație mai numeroasă. Tot așa, nu se poate admite împărțirea tratatelor ce-au finalizat războiul, în două categorii: tratatele marilor puteri, și tratatele micilor state, — unele intangibile, celelalte revizibile.

Pacea este un tot, — cum a fost și războiul. Tratatete de pace degăsite doar două categorii: invingători și învinși.

Că un stat învins agită ideea revizuirii, nimic mai logic; căci nimeni nu se resemnează prea ușor în fața sentințelor istoriei.

Pe cea stăte beneficiare ale tratatelor să cocheteze cu ideea revizuirii, sau să rămână impasibilii spectacolului la agitații revizioniste, ităđ ce nu se poate concepe.

Ităđ ce au înțeles perfect de bine cei trei miniștri ai statelor ce alcătuiesc Mica Antantă. Am admirat nota de hotărâre, accentul de categorică opunere, voința solidară de menținere a păcii prin intangibilitatea tratatelor. Am găsit ca o justă expresie, rezoluțiile luate la conferința Micii Antante.

Pe aceste rezoluții sunt, sau trebuiesc socotite ca premergătoare și unei solidarizări tehnice, — nu numai diplomatice.

Pacea este, firește, înregistrată și conservată prin acțiunea diplomatică; dar garanția cea mai sigură și mai eficace rămâne totuși armata.

Dacă Mica Antantă este nedisputat o puternică unitate diplomatică, trebuie să devină în același timp o puternică unitate militară, capabilă de a-și coordona mișcările defensive față de orice agresiune ce-ar urmări mutilarea granițelor fixate prin tratate.

Există un element sigur: nereșemnarea Ungariei, neacceptarea tratatului dela Trianon. Astăzi nevoza ungurească își găsește un stimul în campania lordului Rothermere, sau în neprecisul, — încurajator, — al declarațiilor Ducelui Mussolini; măine, aceeași neacceptare a Budapeștei își va găsi aiurea amăgirea. Dar niciodată și nicăieri nu va găsi înțelepciunea necesară de a se împăca definitiv cu o realitate fixată de istorie.

De aceea Mica Antantă diplomatică trebuie să primească baza sigură a Micii Antante militare.

Pamfil Șecaru

Pe marginea unei spovedanii

Falimentul sionist
de CEZAR PETRESCU

Pe pământ lăsat două mii de ani în părgăni, nu devine deodată fertil, fiindcă e arat și prășit de doctori și studenți în litere, drept și filozofie, în soșirea inamurilor ebraice. Pământul trebuie lucrat de plugari, iar doctorii în drept, litere și filozofie își pot găsi aiurea, mai folositoare îndeletniciri și mai apropiată de pregătirea lor anterioară. După un an sau doi, entuziasmul scade, cântecele devin tot mai sovăelnice și din credmenne nu rămare grâu. Sau dacă rămare, cheltuiala îngrășemintelor și culturii, depășește cu mult venitul sârbaidei recolte.

Primul rezultat al entuziasmului agricol sionist, a fost o speculă inimaginabilă a terenurilor, la care și-au dat mâna rapacitatea arabă și spiritul de speculație iudeu. Fără

Le-ar mai trebui încă 210 milioane lire sterlinge pentru a cumpăra jumătate din pământul palestinian cu prețurile dinainte de 1927. Cum însă prețul pământului s'a inceput dela primele achiziții, după simplul mecamism al legii cererii și ofertei, cifrele s'ar putea întrebi și împătrii, fără nici o exagerare.
„Suntem deci în drept să spunem — mărturisesc d-rul Kadmid-Cohen — că aceste colonii care sunt arătate turiștilor, nu înseamnă altceva decât acele frumoase sate a la Potemkin și că statul sionist agricol în Palestina, e o himeră!”
În schimb specula s'a instalat, după toate orânduirele în mare ale Americii, trusturi și monopoluri. Concesiunea Ruthenberg, căreia i s'a acordat monopolul irigării în toată valea Iordanului și electricificarea Palestinei, apare ca una din cele mai teribile potlogării ale veacului. În lipsă de altceva, evreeii se speculează între dânsii; „pește cel mic, de cel mare e înghițit!”
Originea rusească a primilor emigranți în Palestina, a făcut să introduce odată a-costat până în 1927 aproape 15 milioane lire sterlinge.

lăstă. Astfel, Palestina, înainte de a avea ființă, e angajată într-o luptă de clase și proaspăta patrie a evreeilor a devenit un laboratoriu de experiențe socialiste. De altfel, unitatea națională e și astfel amenințată.
Există o luptă fășșig între elementul laic și religios. Pentru evreeii religioși, întrebunțarea ebraice în vorbirea zilnică înseamnă o adevărată profanare în apropierea în Palestina alif de cât pe calea mesianică, a însemnat o crimă. Calendarul ebraic, bazat pe anul lunar, nu comportă decât 250 zile de lucru pe an. Pentru o țară care vrea să revine din pustiu, o sută de zile de odihnă anuală, e dinainte o garanție a falimentului.
Toate experiențele neisbutite de până acum au devenit sume fabuloase, culese cu talgerul. „Cerșitul e astfel ridicat la rangul unei instituții purtând în ea însăși propria condamnare” mărturisesc d-rul Kadmid Cohen.
Și mai departe: „În locul unei activități fecunde, am preferat să sorbim, să sorbim fără sfârșit, să

cerșim, să solicităm, să ne văcăm. Să sorbim în tot soiul de reuniri inutile, să cerem bani pentru Palestina cum se cere pentru săraci să solicităm favoruri în Palestina pe care nici un act civil nu le justifică, sau umblăm deacurmezul lunei după sprijine morale, vorbe goale, inexistente...”
Față de acest „spectacol de sterilitate agitativ” și față de prodigialitățile sioniste în materie de instrucție publică, de nebună politică muncitoare și de gestuini suspecte, englezi și-au retras încrederea. Sioniștii nu merită — non sunt digni intrare — să intre în marea familie a popoarelor britanice. Sunt tratați ca indigenți.
„Sioniștii de măine — încheie d-rul Kadmid Cohen — cel care îl va înlocui pe acesta de astăzi — ideologie pe bază de cerșetorie — nu poate fi decât Sionismul economic.”
„Singur el va satisface dublu nevoie de utilitarism și de idealism care animă poporul iudeu.” Realizarea acestui vis va fi o binefacere; și pentru evreei și pentru națiunile care de secole i-au primit sau i-au tolerat la sânul lor.

A apărut No. 23
Interesantă Instructivă
Distractivă
REALITATEA
REVISTA ILUSTRATĂ DE ACTUALITĂȚI
cuprinde 20 PAGINI MARI, tipărite în 3 culori, 80 ILUSTRĂȚII FOTOGRAFICE
din toată lumea, curiozități, glume, sport, moda, radio, cinematograful, jocuri distractive, noul concursuri originale, etc.
8 LEI EXEMPLARUL

MALARIA (FRIGURI DE BALZA-PALUDOSI)
ESANOFELE
FRIGURILE PALUDOSI
Importanță
Un amănunțit studiu clinic despre acțiunea „ESANOFELE-ului” Casei Felice Bistleri & Co. din Milano...

SOCIETATEA GENERALĂ DE GAZ ȘI ELECTRICITATE DIN BUCUREȘTI
INSTIINȚARE
Pentru a înlesni aprovizionarea de acum cu cocs a publicului prețurile de vânzare au fost reduse după cum urmează pentru lunile Iunie și Iulie 1928.

CERETI PREȚUTINDENI
ZENITH
CEASORNICE DE MARE PRECIZIE

Cursuri pregătitoare pentru examenele de bacalaureat
Cu aprobarea Ministerului de Instrucție, adresa No. 54.433 din 11 Mai 1928, „Cursurile de pregătire pentru examenele de bacalaureat” de sub direcțiunea d-lui St. Nanul...

PE ȚĂRMURILE MARI
Spre o valorificare a coastei noastre maritime
Dacă este adevărat că unul din motivele neajunsurilor noastre obștești este îndărătnicia cu care s'a refuzat până astăzi punerea în valoare a bogățiilor noastre naționale...

Pentru Băi aprovizionați-vă la Consumul Popular
Str. Carol 59. Telefon 32/98
Mai puțin ca orlunde
Spirt denaturat gar. curat Litru 30 Lei
Untdelemn extra vierge de salată și mâncare...

FADA INDOALANA I SCHUL
„SOVATA”
Stațiune balneo-climatică
Alt. 520. Gară poștă
Lacuri sărate termale cu efect vindecător miraculos...

Doctor HOLBAN
MEDIC DE SPITAL SPECIALIZAT LA PARIS, SIFILIS, PIELE, PAR, VENERIC
Diatermie, Electrocoagulatie, zăpadă carbonică, înaltă frecvență, ozonoterapie, ultra-microscop.

Doi tineri S. Lăsel, mamă și reanțori din străinătate și-a raiuat consultatiile
Calea Griviței 53 Telef. 372/00

Cabinet medico-chirurgical
Salariu 15
GENITO-URINARE-SIFILIS
Tratament nou al Blenoragiei și Sifilisului, vindecare rapidă...

CARMOL
ESTE CEA MAI BUNA FRICTIUNE
GRIPA REUMATISM
MIGRENE NEURALGII

Mergările dela Floreasca
Sâmbătă 23 Iunie 1928
Premiul Lăinii: 1500 m., 25.000 lei.
I Habitue (Dumitreșcu) maior E. Andreanu, II Urtelein, III Marina.

Aerodrom la Băneasa
Duminică 24 Iunie 1928
PR. HUGUES CAPET: Hipocrate, Vajda, Fronto.
PR. CERCETAȘILOR: Ourcubeu, Nirvana, Coca.

Starea vremii
— TIMPUL PROBABIL dela 23-24 Iunie, orele 20.
Presiunea în ușoară scădere (1-3 mm).

farmacile de serviciu
Azi 24 Iunie 1928
Al. Alifantii, calea Griviței 217; I. Lozincea, calea Griviței 104; V. Türinger & O. Laacăr, calea Victoriei 78...

CARNETUL ZILEI
Italia și Carducci
„Regala și Regina Italiei”, scrie J. Bainville, — „su asistat Miercuri trecută la inaugurarea monumentului lui Carducci, la Bologna”...

A apărut: CARNET DE VARA de CESAR PETRESCU
cu desene de DEMIAN
Editura „Ramuri” Craiova Prețul 100 lei

Academia română nu poate deține averea mobilă a lui Alecsandri
Iași 23.— Curtea de apel s'a pronunțat azi în procesul dintre Academia Română și d-tele Catargi, care sunt nepoatele lui Alecsandri.

STIRI TEATRALE
Comedia Franceză a reluat „Duelul de Lavedan cu d-na Robine și d-nii L. Bary și A. Alexandre.”

Spectacolele zilei
AZI 24 Iunie 1928
TEATRUL NOSTRU (Grădina Otetelesanu): „Lumatați Vagabondus”, cu d-nele Elena Zamora, Vișdicescu, Caracioni, Deculescu...

Sanatoriul Maritim Dr. A. A. Antoniu
„Sanatoriul Maritim”, — i-am exprimat mirarea pentru ceace pregătise pe tăcute:
— „Nu te mai așteptari, doctor!”

Sanatoriul Maritim Dr. A. A. Antoniu
Pentru devotații staționiți Teikirghiol, ca și pentru cei ce regretă lipsurile noastre în materie balneară și climaterică, vestele de mai jos vor fi o surpriză plăcută și îmbucurătoare.

VIAȚA ECONOMICĂ

Intrunirea de la Statul Negustoresc Central

Incidențele aplicării orarului în magazine. Taxele de orchestră. O mare campanie economică

Comercianții din Capitală s'au întrunit în mare număr la ora 4 d. a. în saloanele „Statul Negustoresc” din Calea Victoriei. Prezidează d. Ștefan Ardeleanu.

ORARUL DE MUNCA IN MAGAZINE

D. I. Constantin arată că de câteva timp s'a pornit o adevărată prigoană împotriva comercianților prin exercitarea unui zis control al aplicării legii reaosului. S'au încheiat negocierile nemăsurate procese de contravenție pe nedrept. Comercianții, luptând cu specula creditului, cu criza și cu greutatea excesivă a impozitelor fiscale și comunale, abia se mai pot menține. Ei au nevoie de un spor de muncă pentru a se putea menține. Închec cerând reprezentanților ministrului Muncii ca sub pretextul unei griji umanitare, să nu dea ultima lovitură comerțului, încurajând lenea.

D. V. Dumitrescu Militari arată că în vreme ce negustorilor cu magazine, coplesiti de impozite și răsupundere li se închid magazinele, ateleas organe administrative îngâduie și înlesnesc negustorilor smlublanți să cutreare sare și orasele, desfășurând mari cantități de măruri fără a plăti dările care gâtesc pe comercianții patențari.

D. Ștefan Filipescu spune că legea reaosului servește ca un mijloc de tiranizare a negustorilor. Sunt interval de timp, când aplicarea orarului nu se mai controlează și nimeni nu se plânge de urmenaj. Deodată apoi intervin anumiți agenți cari spre a-și justifica existența în buget pomesc iar războiul negustorilor. „Statul Negustoresc” trebuie să intervina ca împiedicăm cu d. ministrul al muncii să cadă de acord asupra unui orar convenabil și patronilor și salariaților. Până atunci să se împiedice bruscare comercianților și încălcarea magazinelor de către persoanele fără caracter oficial.

Aduarea delegat pe d. Constantin și redacteaza o întămânare

Reforma codului penal

Imputabilitatea. Pedepse manifestanților

Comisia parlamentară pentru redactarea noului cod penal s'a întrunit aseară sub președinția d-lui Chirulescu.

Luând în discuție chestia imputabilității, comisia a suprimat în întregime art. 152 adoptat o formulă conținută și de noul cod penal italian din 1928 (Rocco) după care „nimeni nu poate fi pedepsit pentru un fapt prevăzut de lege ca infracțiune, decât dacă a-poi în momentul când a săvârșit”. Aliniatele 2 și 3 ale art. 152 au fost suprimate, deoarece conțineau definiții.

În ce privește ultimul alineat al acestui articol, el a fost trecut la sediul materiei, adică la contravenții.

PEDEPSE APLICATE MANIFESTANTILOR

Comisia a luat apoi în discuție noile texte făcute de raportor, d. V. Pella, cu privire la infracțiunile săvârșite în adunări sau manifestări tumultuoase și încăierări.

Art. referitor la adunări și manifestări tumultuoase a fost admis fără nici o modificare iar, textul primitiv la încăierări, fiind date noile propuneri care s'au pus în discuție, a fost din nou redactat, arătându-se că: „în cazul când s'a săvârșit o crimă cu ocazia unei încăierări și dacă autorii nu sunt cunoscuți, toți participanții la încăierare se va pedepsi cu o pedepză ce nu va depăși minimumul prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită sau pentru cea mai gravă infracțiune, în cazul când s'au comis mai multe infracțiuni cu ocazia încăierării”.

Condamnările pronunțate în virtutea acestui articol nu vor prevedea nici o pedepză privitoare de drepturi și nu atrag nici o incapacitate, decădere sau interdicție.

Ședința va continua Luni după amiază.

Cronica Judiciară

CUM SE FACEA CONTROLUL SPECULEI DUPA RASBOI

Secția 3-a a Tribunalului în complexul d-lor N. Georgian și St. Săncescu, fotoliul ministerului public fiind ocupat de d. procuror I. Petrescu, a avut de judecat un proces interesant.

D. Alexandru Mardan, controlorul la direcția aprovizionării fusese însărcinat în anul 1919 cu descoperirea delictelor de speculă și cu facerea formalităților pentru trimiterea în judecată a delincvenților. Pentru aceste formalități, având nevoie de asistenta unui cetățean însărcinat a semna ca martor procesele verbale, așa încase pe d. Alexandru Saint-Omer, pretins cetățean onorabil și cu greutate, domiciliat în str. Telegrafului 6.

Plecând la lucru se pare a fi avut o rodnică activitate, cel puțin în ceea ce privește pe onorabilul Saint-Omer: aceasta judecând după lungimea ordonanței de trimitere lui în judecată.

Între multele delictes descoperite, a fost și acela al comerciantului Ștefan Ianculescu, din str. Halelor 34, unde au reușit să confişte 400 kgr. zahăr, pe care hă-păreșul negustor consimțise a-l vinde cu prețul de 45 lei kgr. Era în anul 1919!

Dar după ce d. controlor Mardan confiscase marfa și făcuse toate formalitățile, cu asistența și preșosul concurs al onorabilului Saint-Omer, acesta din urmă, revine singur la negustor, pretindându-și obține 6000 lei pentru a ranța afacerii.

Fatalitatea face ca „sistemul” să fie mai târziu descoperit. Cu ocazia unei cercetări a negustor, din str. Carol, căruia Saint-Omer îi aplicase „sistemul” și care a afirmat că a dat mită și d-lui Mardan, acesta știindu-se nevinovat, într-un moment de revoltă a tras câteva palme negustorului.

Instrucția a avut a descoperi multe fapte în sarcina lui Saint-Omer, care pe lângă cele de mai sus, îngelase și alți cetățeni cărora le luase diverse sume de bani pentru anumite afaceri, ce numai el le putea face, prin greutatea (?) lui.

Tribunalul ia judecat pe ambii condamnanți pe d. A. Mardan la 2000 lei amendă pentru lovire și pe Alexandru Saint-Omer la 3 luni închisoare pentru înșelăciune.

JURISPRUDENȚA MILITARA

D. F. Batulov, fost ofițer în armata bulgară și devenit cetățean român prin faptul aneiusării Dobrogei Noi în 1913, a fost concentrat în 1915 și mobilizat în 1916 în armata noastră cu gradul de locotinent.

Invinuit pentru dezertare la inamic, cu ocazia luptelor dela Cerna, este dat în judecată și condamnat de consiliul de Răsboi în anul 1927, la cinci ani închisoare pentru dezertare la inamic în timp de război. Consiliul de revizie a respins și recursul și cererea sa de amnistiere.

În contra acestei decizii a consiliului de război, cel condamnat a făcut recurs la Inalta Curte de Casație, susținând incompatibilitatea instanțelor militare într-utru cât el n'ar fi avut în realitate calitatea de ofițer.

Acesta susțineri întemeia pe legea Dobrogei Noi din 1915, care reglementa situația militară a cetățenilor acelei provincii, numai pentru gradele inferioare fără a fi pomenit ceva despre situația fostilor ofițeri bulgari.

Inalta Curte după o scurtă deliberare a respins recursul.

CONDAMNAT PENTRU BIGAMIE

Secția I-a a Tribunalului a condamnat ieri la un an închisoare pe sergentul de oraș Marin Leoveanu acuzat de bigamie.

Leoveanu, după ce în 1919 se căsătorise la Craiova cu Călina D. Nițu, fără a divorța de ea, a venit în București unde s'a căsătorit din nou cu Ioana Ionescu, în anul 1925.

Leoveanu a cerut achitarea invocând că prima s'a căsătorit nu putea fi valabilă într-utru cât și Călina Nițu era căsătorită și ne divorțată.

Se pare că tribunalul a găsit că faptul nu constituie pentru el o scuză, ci cel mult un motiv care și Călina să fie trimisă în judecată pentru același fapt.

DIVERSE

Secția 3-a a Tribunalului pentru diverse fapte penale, a pronunțat următoarele condamnări la închisoare: Tânase Constantinescu, str. Cușarida 9, 6 luni; Albert Beldner și Albert Davidescu str. Aurora 8, la 5 luni; Petrica Georgescu str. Barabiei 45 două luni, și câte o lună: Ion G. Gronea Kiselef 18, Ion Drăgan, Edgard Quinet, 5 Stolica Ion com. Principele Nicolae și Alexe Vasile Petre fundătură Vapor. 25.

Eri urma să se judece procesul de abuz de încredere intentat d-lui V. V. Maltezeanu. Din lipsa martorilor a fost amănat la 5 Noembrie.

Cabinetul 7 instrucție a dat ordonanțe definitive de urmărire pentru bancruete frauduloase contra lui Simon Zilberstein din str. Sf. Vineri 6, și Eugen Gedeski.

Catastrofa dela Nord Uite-I! Nu-e!

Paris, 25 (Rador). — Din Kingsbay se telegrafiază că avioanele italiene au sburat ieri din nou deasupra lagărului lui Nobile, aruncând noi cantități de provizii și munizioni. Avioanele n'au zărit însă dirijabilul „Italia”, nici grupul Mariano, care o despărțit de Nobile, nici vreo urmă oarecare a lui Guilbaud și Amundsen. Sborul a dovedit însă că ar exista posibilități de aterisare, nu departe de locul unde se găsește Nobile.

Patru avioane și un vapor spărgător de ghiță au plecat azi în zorii zilei din Kingsbay, în căutarea lui Guilbaud și Amundsen.

LA UN PAS... DE NOBILE

ROMA, 25. (Rador). — Aviatorii Maddalena și Penzo, îndrumați prin semnalele de radio date de Nobile, au sburat din nou deasupra adăpostului naufragiaților, aruncându-le arme, vestimente, câteva sobe electrice, arme și acumulatori pentru stațiunea de radio-telegrafice. Aviatorul Penzo a încercat să aterizeze pe ghiță, dar după câteva încercări a renunțat, neagăsind niciieri o suprafață netedă favorabilă aterisării.

Patru de vânători alpini plecați de la „Brazanza”, a în-

inapoiat fără a fi găsit vreo urme a grupului Mariano. Hidroavionul maiorului Romagna a plecat azi să exploreze regiunea de Vest a insulei Spitzberg, în căutarea lui Guilbaud.

AVIATORUL MADDALENA PREMIAT

ROMA 25 (Rador). — Comisioane guvernului, însărcinată cu decernarea premiilor anuale pentru operele însemnate de artă și știință, a acordat lui Maddalena și camarazilor săi, cari cei dintâi au găsit grupul Nobile, un premiu de 100.000 lire.

ROMA, 25. (Rador). — Avionul suedez, care concură la ajutorarea generalului Nobile, a reușit să aprovizioneze pe general, cu arme, material plutitor, și acumulatori electrice. Toate aceste provizii, avionul suedez le-a aruncat dela o mică înălțime, deoarece nici el nu s'a încumetat să aterizeze.

Avionul a încercat zadarnic, să găsească grupul Marian, din echipagiul dirijabilului „Italia”.

În scrisoarea motiva sinuciderii pe faptul că soția sa avea un a-

„PRESTO“

BICICLETE

GERMANE

Prețuri de concurență

La Frații MOLDOVEANU & CONOVICI

Calea Victoriei, No. 150

Telefon 208/78

JACQUES GOLD, S. A. R.

BUCUREȘTI, str. Doamnei 19-21

Cea mai veche și specială casă pentru

Construcțiuni de Mori

IN DEPOZIT PERMANENT:

MOTOARE — VALTURI — TRIOARE MAȘINI de curățat cereale — PLANSICHTERE PIETRE de moară originale franceze „La Ferté-sous-Jouarre”, CURELE speciale de piele, păr de câmilă TABLE perforate, chingi, cupe SITE de mătase elvețiene.

Achitarea ziaristului Terzimar

CHIȘINAU, 23. — Astăzi la orele 4 jum. după patru zile de dezbateri. Consiliul de război a dat sentința în procesul ziaristului Terzimar.

D. Terzimar a fost achitat cu majoritate de voturi.

Nu vă lăsați amăgiți! Cereți pretutindeni!

BORVIZ de BAROSS

Rivalul tuturor apelor minerale naturale, indigene și stoince. Sursa Baross, Jud. Odorhei Transilvania. Administrație „BAROSS” București Str. Carol, 58. Telefon 12/26, 14/46.

FAPTE DIN CAPITALA

L'A RANIT CU SAPA

O ceartă se ivi ieri între doi muncitori, la grupa de nisip Floreasca.

La un moment dat Ion Nachi Ion a luat sapa și a dat o lovitură în piept lui Constantin Didă țis Tancă.

Rănitul a fost dus la spitalul Filantropia. Agresorul a dispărut.

SPANZURATA

Muncitoarea Sultana Radu, din str. Nicolae Gherase 8 a fost găsită spanzurată de o grindă în magazie.

Cadavrul a fost dus la morgă.

Vizita ziaristilor din Mica Antantă la Galați

GALATI, 23. — Azi dimineață au sosit la Galați ziaristii foști la conferința Micii Antante a Presei.

La gară au fost întâmpinați de toate autoritățile.

A vorbit primarul Codreanu. Oaspeții au vizitat dururile și liceul V. Alexandri.

La orele 1 a avut loc un banquet la palatul administrației.

Cu un vapor al S. R. D. ziaristii au plecat la orele 4 jum. la Valcov.

Dela C. F. R.

Reducere de 50 la sută

Vizitatorii cari călătoresc de la stația Călimănești la Gova și înapoi, sau dela Călimănești la Ocenele Mari și înapoi se vor bucura de o reducere de 50 la sută din tariful obișnuit.

Călătorii se pot înapoi chiar în cursul aceluiași zile, vizând bilețul cumpărat chiar la du-cere.

Atac banditesc la gara Frunzânești

Direcția generală a c. f. r. a fost înțelegătoare că ieri noapte indivizi macești și înarmați a atacat localul stației Frunzânești, de pe linia București-Oltenești. Bandiții, după ce au stins lumina de pe peron și din sala de așteptare, au sput ușile și ferestrele dela locuința personalului, trecând apoi la ușile dela biroul unde se află instalată casa de bani și bilete.

La sosirea unui tren de marfă în stație, bandiții au dispărut.

In cursul zilei de azi, direcția generală a trimis o comisie de anchetă la fața locului, fiind anunțate și autoritățile pentru luarea de măsuri.

S'a sinucis fiindcă soția avea un amant

IASI, 23. — O impresionantă dramă familiară s'a petrecut azi în Iași.

LEGRAIN

NEÎNTRECUTE PENTRU ÎNGRIJIREA DINȚILOR

Din Pitești

Inneat. — Pe apa râului Argeș s'a pescuit cadavrul unui copil de sex masculin.

Din cercetările făcute de șeful postului de jandarmi din Bascov, pe teritoriul căreia s'a pescuit cadavrul, s'a constatat că este copilul Mihael Dumitru, în etate de 5 ani, de fel din comuna Dobrogea, care ducându-se să facă baie s'a înecat.

Paralizie infantilă. — Autoritățile sanitare ne informează că în comuna: Stroiești și Mălureni s'a declarat câte un caz de poliomelită.

Copii bolnavi au fost internați în spitalul „Brătianu” din localitate iar comunele contaminate.

Un seminarist încearcă să împuște un profesor

CRAIOVA, 25. — Elevul Vasilescu Gheorghe dela seminarul teologic, fusese lăsat corijență la filo-sofie. Hotărând să se răzbuice a pândit pe profesorul de filosofie Neagoe Gh. și-a tras asupra lui trei fecuri de revolver pe când acesta intra în curtea seminarului.

Ca prin minune profesorul a scăpat neatinș.

Elevul a fugit.

Un război economic stârșit

LONDRA 25 (Rador). — Din sursă bine informată se afirmă că războiul dintre marile trusturi petrolifere Royal Dutch-Shell și Standard Oil poate fi considerat ca terminat, deoarece toate diferențele pendente ar fi fost rezolvate.

O confirmare a acestei știri la bi-roule din Londra ale ambelor societăți nu s'a putut obține.

Bursa

25 Iunie 1928

Leul a costat la: ZURICH 3.17%

SCHIMB București, 25 Iunie 1928

Lire sterline 797%

Dolarul 163.20

Fr. francez 642%

Koroana cehă 485%

Lira italiană 860

Renta Mark 39.10

Schimbul în străinătate

25 Iunie 1928 ZURICH (Inchiderea)

Berlin 123.95

Amsterdam 209.05

New-York 5.18, 70

Londra 23.30

Paris 20.37

Milano 27.28%

Praga 15.37

Budapesta 90.45

Belgrad 9.13%

Stabilizarea francului francez

PARIS 23 (Rador). — Ziarele în unanimitate constată că discursul d-lui Poincaré, demonstrând necesitatea imediată stabilizării moneta-re, a fost ocaziunea de omarioritate importantă, cuprinzând două treimi din Camera.

Toate informațiile apărute în ultimele zile, anunțând cota la care se va stabili francul, sunt absolut imaginare. Cota se va cunoaște azi după închiderea Bursii, când primul ministru va prezenta comisiunilor financiare ale Camerei și Senatului, proiectul feromei moneta-re.

PARIS, 25. (Rador). — Consiliul de ministri a decis ca valoarea francului stabilit, să fie valoarea corespunzătoare creditului fixat a aurului, în raport de 900 de mimi, din aurul fin.

PARIS, 25 (Rador). — Proiectul legii monetare, specific în special, că se va reevalua încasă-ștrile făcute în aur și argint de Banca Franței, în funcție de greutatea metalelor prețioase, și a încasărilor din devalize, în funcție de devalize străine. Plus valoarea reevaluată, va permite aplicarea în întregime a creanțelor Băncii, față de Stat. Pe de altă parte, Banca va pune la dispoziția Trezorerului public, 3 miliarde franci. Casa de amortizare, va fi însărcinată să amortizeze 5950 milioane bonuri de tezaur, definite de Bancă.

Suprimarea vizei pașapoartelor

PARIS, 23. (Rador). — Conferința Interparlamentară a comerțului a adoptat o rezoluție prin care se cere ratificarea convențiilor dela Barcelona și Geneva privitoare la traficul de transit și suprimarea vizei pașapoartelor, în special la călătoriile în transit. O altă rezoluție reclamă convocarea unei conferințe speciale pentru elaborarea unui tratat relativ la transporturile aeriene.

PARIS, 23. (Rador). — Conferința interparlamentară a comerțului și-a încheiat azi după amiază lucrările, adoptând o serie de decizii de interes privitoare la chestiunile de emigrare, organizarea creditului agricol internațional, unificarea statisticilor, etc.

Președintele Doumergue a oferit un prânz azi în onoarea membrilor Conferinței.

Șeful portărel din Galați a pâi't'o

GALATI, 23. — O senzațională arestare s'a produs astăzi. Șeful portărel Zaharia fiind cercetat asupra unor fraude comise a fost arestat.

Primul procuror Paraschivescu a stabilit în sarcina lui Zaharia fraude de 1.200.000 lei.

Zaharia a fost depus la arestat central.

Iarasi „șperțul“ in școală

Cluj, 23. — Intr'un scurt reportaj publicat de „Curentul“ relatam cazul invățatorului Aurel Hideg...

Asistăm deci la consecrarea șperțului ca «normă» de repetiție în cazul eventualelor transferări ale invățătorilor.

Scandalul dela Episcopia Râmnicului Noului Severin

Un preot a venit să ni se plângă. — Tribulațiuni pentru o parohie. Cernăieni și Mălăești. Chitanțe de mână și cheltueli episcopale

Indărărea cu care ducem campania de eliberare de sub jugul bandei eșcoorilor episcopiei...

rejea lui s' a zbučiumat într'un gest de revoltă. Dați ce vreți. Poate nu voi mai fi preot...

căci au trecut trei luni și n'a fost nici transferat, nici chitanță definitivă n'a primit.

Problema minoritară este o problemă de ordin intern

Nici nu poate fi vorba de legiferarea ei Declarațiile d-lui N. Titulescu

Intrebat de ziaristi maghiari in ce stadiu se găsește chestiunea minoritară în România, d. N. Titulescu a răspuns:

trebuie să se mulțumească să-și caute drepturile în țară. P. S. — Remarcăm că în ce privește aducerea unei legi speciale pentru reglementarea problemei minoritare...

JURAMANTUL DELA ALBA-ULIA

Scrisoarea unui țaran

Din partea plugarului Ion Moldovan, în Mureș, primim următoarea scrisoare din care se vede consecințele furtului...

întorcem la gândul nostru zece sute. Vă rog să pui d-ta la gazetă scrisoarea mea...

Scris-am această carte în Duminea din 17 a lunii Iunie, anul Domnului 1928 după Cristos.

Fraudele dela comunitatea de avere din Çaransebeș

Ministerul de Domenii a ordonat o ancheta

In legătură cu reportajul publicat în numărul nostru de ieri, putem anunța din cele mai apropiate cercuri ale ministerului de domenii...

In Vlășia fiscală dela Cluj

-- Domnul Gör amenință. — Trepădușii smulg declarații.

Campania noastră îndreptată împotriva administrației financiare locale, campanie cu unicul și desinteresatul fel de a contribui la purificarea cadrelor...

60 persoane mușcate de câini turbafați

CLUJ. — Una dintre cele mai primejdioase epizoduri ce bătute în orașul nostru este turbarea câinilor...

de d. inspector Toran, a luat cele mai întinse măsuri pentru prevenirea acestei epizodii prelungind carantina câinilor...

Judecarea fraudelor dela banca meseriașilor din Focșani

Focșani. — A stărnit senzație în toate cercurile locale procesul fraudelor, decoperite anul trecut, la banca populară «Unirea» a meseriașilor...

Judecarea vinovaților

Focșani. — A stărnit senzație în toate cercurile locale procesul fraudelor, decoperite anul trecut, la banca populară «Unirea» a meseriașilor...

cele semnalate de d. Steriade sânt sau nu veridice. Anchetă organelor bancare superioare, deși la început îndolență, a reușit totuși...

Un gimnaziu pe drumuri

In atenția d-lui dr. Angelescu (cel care n'a tăiat beregata lui Ionel Brătianu)

Iași, 23. — Gimnaziul «Alexandru cel Bun» este amenințat cu evacuarea. Proprietarul caselor, d. Polak...

Marele scandal dela Școala Normală din Craiova

Numeroase cazuri de homo-sexualitate și lesbianism

Opinia publică din Craiova este profund aguduită de rusi-nosul scandal de imoralitate și perversiune care se desfășoară de mai mult timp printre elevii școlii normale.

Sanctiunile

Directiunea a căutat la început să mușamalizeze această urâtă afacere, însă forțată de profesorii școlii, a convocat pe profesorii școlii, care au eliminat pe trei elevi culpabili...

Judecarea fraudelor dela banca meseriașilor din Focșani

Focșani. — A stărnit senzație în toate cercurile locale procesul fraudelor, decoperite anul trecut, la banca populară «Unirea» a meseriașilor...

DUPA CIOCNIRILE DIN ZAGREB

Elementele comuniste au jucat primul rol

BELGRAD, 23 (Radior). — Ancheta făcută în cursul zilei de ieri de poliția din Zagreb, a stabilit că trei cunoscuți agitatori comunisti Krndeli, Horvatini și Tomenici au pregătit o adevărată organizație pentru a transforma în dezordine toate manifestările pacifice. Astfel, pentru manifestata de Miercuri seara, fuseseră desemnate persoanele care trebuiau să năvălească în cafenea Corso, să distribuie arme și să atâțe mul-

țimea prin răspândirea de știri false.
Ziarul «Pravda» anunță că poliția a găsit în hainele unui lucrător zidar Mavstsen, ucis în cursul manifestației, 500 cervo-nești sovietici. Sora lucrătorului a declarat că acesta nu mai muncea de doi ani. Ziarul mai anunță că în cursul ciocnirilor sângeroase au fost trei morți și unsprezece răniți, dintre cari sease polițiști.

Informatiuni

UNIVERSITARE

Examenele de doctorat la Facultatea de drept din București se vor ține după cum urmează:
1) Examenul de doctorat economic la 26 Iunie, ora 8 jum. p. m.
2) Examenul de doctorat politic la 28 Iunie, ora 8 p. m.
3) Examenul I-ii doctorat juridic la 3 Iulie ora 9 a. m.
Examenale vor fi ținute în sala de lectură a Bibliotecii Facultății.

MILITARE

Ziarele au anunțat, că la Nisko (Polonia) a avut loc un accident de aviație, cu cauze ocaziale avionul pilotat de aviatorii români căpitan Ștefănescu și locot. Schwarz Francis care făceau raidul Iasi-Vargovia, a fost complet sfărâmat.
Din cercuri competente acest fapt se desminte.

Avionul a aterisat în perfecte condițiuni la Kamien (Pe Vistula) S. V. Lublin. Uzele Lublin au trimis imediat un aparat în ajutor, dar capotând, a rămas pe teren cu fuselajul rupt.
Avionul a fost transportat la Vargovia, unde motorul va fi verificat și dacă va fi nevoie, chiar înlocuit cu unul polonez.

STUDENTEȘTI

Comitetul executiv al Uniunii naționale a studenților creștini din România este convocat în ședință extraordinară Marți 26 Iunie ora 3 d. a.
Fiind ultima ședință înainte de vacanță, cei ce vor lipsi vor suferi rigorile regulamentului.

Primim:
Centrul studentesc București aduce la cunoștință organizațiunilor studentești că în conformitate cu hotărârile luate în adunarea generală din 20 Iunie, nu vor mai putea face parte din C. S. B. acele organizațiuni care nu vor prezenta la toamnă un raport asupra activității extrauniversitare ca: propagandă național-culturală la sațe și orase, cursuri preparatoare gratuite, etc.

Centrul studentesc București ține ședință de comitet Luni 23 c. ora 3 jum. seara la sediul său.

Doctor Th. Mironescu

Sef de serviciu la spitalul Colețina s'a mutat în str. Brezoianu No. 20 și da consultațiuni între orele 2 și 4 după amiază în toate zilele de lucru.

SANITARE

Societatea studenților în medicină, a ales pe d-nii C. I. Tănăsescu și Ilie Ionescu Devesel primul ca administrator delegat, secundul ca secretar administrativ, la revista medicală „Spitalul”.

Istruții de fașă, gât și mâini se felătură întrebuițind numai

CREMA SAMBURI DE PIERȘICI

De vânzare la drogherii și farmacii
Depozit general — Farmacia Dr. V. Vărgolici (fostă N. Pantazi) București, Calea Victoriei No. 126

DIVERSE

Facem cunoscut hipodromului „Floresca” că d. Kajal nu mai reprezintă ziarul nostru în calitate de reporter sportiv și rugăm a i se anula permisul de liberă intrare.

D-l Virgiliu V. Economu, și-a susținut cu succes, în ziua de 22 Iunie, a. c. la Facultatea de drept din București, teza de doctorat (Juridic) cu privire la „noile teorii asupra riscurilor în vânzare, în dreptul roman”.

Doctorul P. Pavelescu

Asistent universitar. Specialist de la Berlin și Viena. Boala de femei faceri, operațiuni. Electroterapie. S'a mutat în str. Olari 8. Consult. 4-6 p. m. Tel. 36075.

Eri dimineață s'a întrunit la ministerul agriculturii comisia pentru comercializarea produselor pomicele.

D. Derussi, presedintele comisiei a citit un proiect de comercializare și industrializare a fructelor.

KARLSBAD

Dr. M. Căhănescu

Vila Lohrbeerkrantz Telefon 7149

Cereți numai

Lacuri și emailuri „CYKLOP” reînscoc toate automobilele

AVIS! Nefalsificate sunt

caramelele cu lapte „STOLLWERK” numai cu emblema „STOLLWERCK” pe fiecare bonboană.

Americanii oameni practici au găsit mijlocul de așigriji stomacul fără a neglija mesele bune. El beau „VICHY CELESTINS” pur într'un pahar și vin curat intr'aulul. Amestecul se face în organism.

Inmormântarea deputaților uciși

BELGRAD, 23. (Radior). — Din Zagreb se anunță că azi dimineață a avut loc inmormântarea defuncțiilor deputați Pavle Radici și Bassaritchek. Cor-tegiile funebre, au fost foarte importante; cei patru kilometri dintre Palatul Partidului țărănist și cimitir, tot timpul defilării cortegiului funebru, a fost ocupat de peste 50.000 de oameni, cari au ținut să dea defuncțiilor, ultimul lor omagiu. Ceremonia funebură a început la ora 10 dimineața, prin serviciul divin ce s'a oficiat la Clubul partidului țărănist, de arhiepiscopul Bauer, asistat de cler. La acest serviciu religios, a asistat din partea Regelui Alexandru, generalul Stretchokovici, precum și autoritățile civile și militare, o delegație a partidului agrarian cehoslovac, numeroase delegații ale corporațiilor patrioticești de bresle. Cortegiul a fost precedat de numeroase coroane, printre care s'au remarcat două coroane de flori naturale, depuse de Regele Alexandru.

La ora 11, toate sirenele uzelelor orașului, au fluerat, timp de 10 minute. După discursul pronunțat de vice-președintele partidului, d-l Predaveț, a vorbit cel de al doilea șef al coaliției, d-l Pribicevici, care în discursul funebur ce a ținut, a citit și declarația dictată d-sale ieri, de d-l Radici. Declarația d-lui Radici, vestește cu vehemență, crima comisă, terminându-se cu următorul apel către popor: „să avem aceeași ncredere în poporul nostru, pe care el ne-o dovedește. Să avem încredere în Regele nostru, căruia i-i revine acum o sarcină foarte grea. Sunt convins, că poporul jugoslav, și Regele nostru, vor aduce la îndeplinire sarcina lor istorică”.

După d-l Pribicevici, au mai vorbit încă alți 9 oratori, printre care Trumbici, cari toți, au arătat asistentei, viața glorioasă și valoarea victimelor. La ora 11.30, cortegiul s'a îndreptat spre cimitir.

Audiența șefilor democrației la Regele Alexandru

D. Pribicevici încântat de rezultatul convorbirii

BELGRAD, 23 (Radior). — După audiența pe care șefii opoziției au avut-o la palat, deputații Pribicevici, Kuhnici și Kovacevici s'au dus la spital, unde au avut o convorbire cu Ștefan Radici. Șeful țărăniștilor croați a fost pus în cunoștință de cele vorbite cu Suvranul. În audiența care a durat aproape trei ore.

Intrebat de ziaristi, d-l Pribicevici a declarat că a fost la palat spre a mulțumi Suvranului pentru atenția arătată lui Radici și celorlalți deputați răniți. Convorbirea a atins toate chestiunile în legătură cu situația actuală.

Pactul contra războiului

Washington 23 (Radior). — Secretarul de Stat Kellogg a trimis ieri guvernului a 14 puteri proiectul tratatului multilateral pentru înălțurarea războiului.

In folosul coloniilor școlare

Primăria Sectorului II Negru organizează pentru Duminică 24 Iunie în parcul Panteleimon din Capitală, mari serbări în folosul Coloniilor școlare ce Primăria organizează și anul acesta.

Serbările lor fu sub patronajul d-lui Primar Barbu Dimitrescu și având concursul Asociației «Furnica» de sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria.

Autobuzele vor funcționa de la orele 7 dim. până la orele 11 noaptea din următoarele puncte: Bariera Mosilor și Șos. Mihai Bravu colț cu Șos. Pantelimon.

BELGRAD, 22 (Radior). — Din Zagreb se anunță că aproape 20.000 de oameni, au asistat azi în im-projuriile gării, la sosirea trenului dela Belgrad, care transporta decoreții deputaților Pavle Radici și Bassaritchek. Rămășițele pământești ale celor doi deputați rădicisti, au fost transportate în sala Palatului partidului țărănist, unde se umează o capela.

Fost-a Ungaria sugrumată prin tratatul dela Trianon?

de Conte le ALBERT APPONYI.

— URMARE —

Statul nou născut al Cehoslovaciei are o populație de 15.725.000 locuitori 5 din cari 45,9 la sută sunt Cehi, 12,4 la sută Slovaci (Cehi și Slovaci împreună sunt, deci 58,3% la sută), 27,5 la sută Germani, 7,9 la sută (1.100.000) Maghiari, 2 la sută Polonezi și 3,2 la sută Ruteni, restul amestecat. Rasa predominantă reprezintă, deci, 45,9 la sută; sau, dacă se adaugă și Slovaci, ceace ar fi un procent de aproximativ, 58,5 la sută și 52,9 la sută sau 41,7 la sută.

România Mare are o populație de 15.746.000, dintre care 66,7 la sută sunt Români, 11,9 la sută Unguri, 5,3 la sută Germani, 6,6 la sută Ruteni, 3,7 la sută Evrei (în majoritate Unguri ori Germani), 22 la sută Bulgari, restul amestecat. Rasa predominantă are aici o poziție mai bună, căci reprezintă, 67 la sută contra 33,3 la sută; și din supăoritarea numerică este compensată de inferioritatea culturală în părțile luate Ungariei, la o populație totală de 5.200.000, numărul Românilor este numai de 52 la sută, Unguri 32,5 la sută, Germani 10,6 la sută.

Din punctul de vedere al uni-

tății de rasă, Statul nou format Jugoslav este cel mai reprezentativ: dacă luăm laolaltă pe Sârbi, în proporție de 38,7 la sută, și pe Slavii catolici de sud, Croații, Slovenii și alte mici rase de Slavi, 35,9 la sută. Aceasta ar fi, înes, un simplu joc de cifre, deoarece niciodată nu se va putea contopi mentalitatea occidentală cu cea orientală, fapt pe care deja ni-l arată starea de revoltă aproape fișă, în Croația, contra supremației Sârbi.

De ar strigătoarea nedreptate a statului Jugoslav, — așa cum este el azi format, din punct de vedere al rasei, — se evidentiază dacă examinăm alcătuirea populației rasei celor doi deputați rădicisti, în sala Palatului partidului țărănist, unde se umează o capela.

Vice-președintele grupului rădicist, deputatul Predaveț, în discursul ce a ținut, în fata catafal-

gărilor în favoarea unității de rasă, fără să mai pomenim de regresul cultural ce rezultă din asemenea „refaceri”?

De fapt, nu există nici o deosebire esențială între (alcătuirea populației) Ungariei istorice și poziția rasei Statelor cari i-au smuls două treimi din teritoriul său; dacă există vreuna, ea apare prea neînsemnată, pentru a justifica brutală desmembrare a unei entități politice veche de zece veacuri, bazată pe legi naturale și cu pricepere în arta de a guverna, a progresă pe tărîmul cultural și economic, și a menține liniștea într-una din cele mai critice părți din Europa. Ungaria istorică posedă, într'adevăr, toate principiile unității organice: — fruntarii naturale, o istorie comună, și apoi o evoluție comună a legilor publice și private, interdependență economică a provinciilor, o organizație fluvială desăvârșită, care converge spre centru; lipsa doar omogenitatea rasei. Acum descompărim, însă, că nici aceste structuri politice organizate pe ruinele sale nu se pot fali cu acest principiu; că ele stau abia cu puțin mai bine, în această privință, decât sa odinoroa Ungaria, iar pe de altă parte, formarea lor neosocotite, toate celelalte principii de unitate: geografice, istorice și economice.

În actuala lor formă, noile State nu au nici un titlu justificat, în terenul juridic, moral, fie ori pe cel al convenienței. Comparate cu guvernământul Ungar, ele reprezintă, — excepțând în unele privinți Cehoslovacia, — în mod de cărmuire, în morala profesională, în așezăminte culturale, un tip inferior de civilizație. S'o spunem deschis, — ele fac parte din tipul balcanic; iar acum stăpânesc milioane de oameni cari au fost obișnuți cu atmosfera occidentală.

Nu mai prin experiență personală ne putem da seama de ceace înseamnă aceasta. Rezultatul este că, principiul naționalităților nu a progresat întru nimic, — iar pierderile economice și culturale sunt enorme. Unde este înțelepciunea, unde este moralitatea în schimbările acestea?

Dar asta nu este tot.

Veți auzi spunându-se adesea că, despărirea atator milioane de Unguri de majoritatea fraților lor este, desigur un lucru trist, dar că ea nu se putea evita, deoarece ei erau, geografic, atât de amestecați cu celelalte rase, în cât s'ar fi putut evita acest neajuns, dacă celelalte rase trebuiau liberate. Acest argument nu poate fi acceptat decât de oameni tot atât de puțin cunoșcători ai situației Estului European, cum sunt de obicei oamenii de stat din Occident.

Din cei 3.500.000 Unguri lași Ungariei, 1.800.000 trăiesc în mase compacte, unde nu poată fi vorba

de vreun alt amestec, — și pe teritorii imediat învecinate cu teritoriul rămas acum Ungariei; cel puțin, aceștia ar fi trebuit încorporați Ungariei, — dacă principiul naționalităților se aplică loial, — chiar dacă ei nu ar fi aparținut mai înainte Ungariei, în loc ca ei să fie smulși și supuși stăpânirii străine.

În numele cărui principiu fost-au anexate Statelor vecine aceste districte pur maghiare?

În numele principiului lacomic, care răvnia iși porțiune din Dunăre, dincolo o linie ferată; ori în numele „principiului” supunerii omului materiei.

Nici până acum nu s'au pus toate incongruitățile Tratatului dela Trianon, privit în lumina principiului pe care el pretinde că se bazează. În afară de cei 1.880.000 maghiari pierduți, cari trăiesc în marginile Ungariei cunoscute, mai este o masă de vreo 500.000 Unguri, așa numiți Szezi din Transilvania, la o oarecare distanță, și drept de Ungaria cea mare, dar comunicând cu ea printr'un coridor de populație amestecată, unde Maghiarii au majoritatea. De ce nu a putut rămâne Ungariei această regiune?

Ce înseamnă depărțarea în timp de pace? Palatinatul nu face, oare, parte din Bavaria, cu toate că este separat de ea? Dacă adăugăm acești 500.000 secni celor 1.800.000, vom găsi că argumentul confuziunii geografice, — argument în-

trebuințat pentru a justifica smulgerea celor 3.300.000 Unguri, — poate fi aplicat la mai puțin de 1.000.000 dintre ei, pe câtă vreme pentru restul lor nu se poate găsi nici un pretext de justificare.

Întrebăm din nou: Care dintre principiele morale, politice, economice ori culturale, au beneficiat din Tratatul dela Trianon? Cel etnografic? Desigur că nu; putem spune mai mult; — că el e complet ignorat, tot atât cât sunt ignorate și legile naturale, geografice, istorice și economice; tot atât pe cât suferă cultura, și surșii de progres ori de prosperitate sunt micșorați, de nu nimiciți pentru atâtea milioane.

Cine, dar, câștigă din toate acestea?

Câștigă cauza libertății ori a păcii? Așa ar fi, dacă schimbările teritoriale, — ori cât de ilogice ar părea, — ar coincide cu voința popoarele interesate.

Istoria cunoaște epoci când sentimentul național sau religios a inspirat hotărârile multorilor, ce nesocotite, ba chiar mergeau contra interesului lor material. Dar când, dimpotrivă, aceste schimbări nu pornesc nici dela libera alegere a poporului, când li se opune chiar rezistență, atunci apar situații cari creează pericole ca un popor, sub imboldul entuziasmului, să aleagă, prin propria voință, traiul sub o stăpânire străină, în mai proaste condiții economice ori culturale: — se mai în-

tâmplă, pe de altă parte, ca un popor să fie silit a accepta, împotriva sentimentelor sale, o stăpânire mai bună decât ceace se-o avea și condiții de trai mai bune; în ambele cazuri sunt surșii de trai pasnic, de adaptare supusă noilor situații.

Dar să fii supus, prin forță, unei stăpâniri mai proaste, în condiții mai rele; să suferi în sentimente, în demnitate și în buna stare morală, ca și materială, — ceaceasta nici un popor au o voință tolera fără a sări să răstoarne, — la cel dintâi prilej, o stare de lucruri ce reprezintă o pură răfuțate. Aceasta înseamnă, în cazul nostru, o vastă întindere de turburări și un pericol permanent.

Ne întrebăm așa dar: Cum stau lucrurile în teritoriile despărțite de Ungaria, în ceace privește voința celor ce locuiesc pe ele? Cum stau, cu adevărat? De fapt, aceste populații nu au fost niciodată consultate, deși Ungaria a cerut cu insistență acest lucru; dar Statele vecine au protestat, și totul s'a făcut după placul acestora. Drept consecință, o populație de 10 milioane a fost gonită, după cum spunea ex-Prezidentul Statelor-Unite, „ca niște milioane de vite, dela o stăpânire la altă”, fără a se lua în seamă dorința lor.

Este oare aceasta triumful democrației?

Eu zic că este un scandal ac arbitrar, și de tiranie.

[Ve urmări]

ALBITURI
pentru
Singerie de Pat. Corp

Teșături și Imprimare
100.000 DESENE.
PRETURI DE EN GROS

LA MARELE MAGAZIN
THEODOR ATANASIU & CO
STR. BAZACA 1 • STR. CAROL 76-78-80 • STR. HALELOR 21

KABILINE

Cea mai bună vopsea pentru clorapi, stufe, mătăsuri
Vopsește în 5 minute fără a se fierbe
Se găsește pretutindeni:
DISTR. GEN. „SITZER-BABASCU”
Calea Victoriei 94
Telefon 21742

D. Titulescu și relațiile italo-jugoslave

Londra, 23 (Radior). — Corespondentul diplomatic al ziarului «Daily Telegraph», subliniind procedura prudentă care a caracterizat conferința ministrilor de externe ai Micii Înțelegeri, constată că d. Titulescu ca de obicei a exercitat o influență moderatoare în ce privește chestiunea relațiilor dintre Iugoslavia și Italia.

Un mare scandal școlar la Soroca

Inspectii și spionii fac educația fiilor de moldoveni

SOROCA. — Județul Soroca, sub oblăduirea liberală, a suferit interesul școlii însă, o facem. Așa avem înnoșătoarea suplinitoare pe Maria Turcinoinova, fostă de mai multe ori arestată de armată și siguranță fiind în serviciul de spionaj al bolșevicilor. Și bărbatul ei este în serviciul de spionaj sovietic. Ce e mai rău această înnoșătoare nu cunoaște nici limba română, și are în serviciul de spionaj al bolșevicilor. Și bărbatul ei este în serviciul de spionaj sovietic.

Ne știm parcă s'arătăm adeo, în toată goliciunea lui. Pentru interesul școlii însă, o facem. Așa avem înnoșătoarea suplinitoare pe Maria Turcinoinova, fostă de mai multe ori arestată de armată și siguranță fiind în serviciul de spionaj al bolșevicilor. Și bărbatul ei este în serviciul de spionaj sovietic. Ce e mai rău această înnoșătoare nu cunoaște nici limba română, și are în serviciul de spionaj al bolșevicilor.

dar un nou scandal iese la iveală, ceace face să ne întrebăm dacă județul nostru are un rezolv școlar sau ceaceși debandadă continuă în conducerea înnoșământului local?

Oameni străini de țară, spionii recunoscuți, indivizi care nu cunoșc nici măcar elementar limba română sunt îndrumători copilor de moldoveni. E un scandal care ar trebui curmat. Și curmarea s'ar face prind îndepărtarea actualului rezolv și vederea tuturor vinovaților.

Tipografia „Viața” din Cluj în stare de faliment

Cluj. — Tipografia „Viața” din Cluj, una dintre marile instituiții grafice din Ardeal care valorează aproximativ 20 milioane lei va fi declarat în zilele acestea în stare de faliment.

Cererea de faliment a fost înaintată de însisi proprietarii ei domnii I. B. Sina și G. Berariu și a fost înregistrată sub No. 970—1923.

Cauza falimentului acestei mari tipografii se datorește greșelilor imprevizibile economice din ziua de azi și conflictului ce s'a ivit între proprietarii tipografiei și secția „Studenților în Biblii”.

Tribunatul va decide în curs de câteva zile.

Abonamentele la „Curentul”

LEI 700 pe an
350 „6 luni”
200 „3”
Pentru Bănel, Instituțiuni, Administrații Publice, 1000 anual.
Pentru străinătate, un an 1700; 6 luni 850; 3 luni 500.
Abonamentele încep la 1 și 15 ale fiecărei luni.

ULTIMA ORA

Pregătirea adunării parlamentare național-tărăniste

Atitudinea guvernului față de adunare

Partidul național-tărănesc și-a terminat toate lucrările pregătitoare ale adunării parlamentare...

D. IULIU MANIU

poarțele și raportorii, s'a organizat poliția adunării, ș. a. m. d. Eri diminează a avut loc o constatare la locuința d-lui Iuliu Maniu...

nitiv la punct și toate chestiunile de amănunt, așa încât în orice moment, biroul partidului național-tărănesc e gata să lanseze convocările.

Momentul acesta va coincide cu publicarea decretului de convocare a sesiunii extraordinare a Parlamentului, pe care o intenționează guvernul în vederea stabilizării și împrumutului.

La început era vorba de adunarea parlamentarilor național-tărăniști să se deschidă într-o Duminică. In cele din urmă însă, s'a hotărât definitiv ca parlamentarii național-tărăniști să se întrunească în ziua deschiderii Parlamentului.

Cât privește atitudinea guvernului față de această adunare, ea nu a fost încă fixată și păreriile miniștrilor se cam contrazic.

In general însă se afirmă, în cercurile guvernamentale, că dacă adunarea va păstra un caracter de congres politic, va fi îngăduită și în caz în care național-tărăniștii vor căuta să-i dea aspect de parlament, acțiunea va fi considerat drept revoluționară, și se vor lua măsuri în consecință.

Lx.

Jurământul dela Alba-Iulia

Mitropolitul Bălan răspunde d-lui ministru Lapedatu

Textul adresei ministrului cultelor către mitropolia Ardealului

Proșii dela A.ba-Iulia nu sunt vinovați de agitații împotriva ordinii și siguranței statului

Se cunosc împrejurările, relatate dintâi de Curentul, în care I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului a protestat, la Sf. Sinod, împotriva anulării jurământului dela Alba Iulia, a reprobării preoților ortodocși, care au luat acest jurământ și a pedepsirii lor — vinovați ori nevinovați — fără vreo anchetă prealabilă.

D. Al. Lapedatu, ministrul cultelor și artelor, s'a simțit dator — cum era și firesc — să se explice printr-un soi de interview-communication.

La acest interview răspunde, în altul său număr, Telegraful Român din 20 Iunie, oficiul mitropolitului din Sibiu, Replica mitropolitului Bălan al Ardealului e foarte răscolită, și cuprinde unele precizuni, menite să impovăreze și mai greu actualul guvern cu răspunderile amestecării bisericești în luptele politice.

MINISTRUL LAPEDATU ȘI BISERICA ORTODOXĂ

Articolul din Telegraful Român, intitulat „Guvernul și Sf. Sinod”,

D. AL. LAPEDATU

debutează cu următoarea semnificativă introducere: „Hotărârea Sfântului Sinod d'a desaprobat un act politic al preoților și de-a anula un jurământ, tot politic, al multimii intrușite în 6 Mai la Alba-Iulia, a provocat nemulțumiri adânci între ortodocșii participanți la adunare și nu puțin măhnire între credincioșii noștri, cari stând departe de politica de partid, au lipsit dela manifestările acelei zile.”

Urmează un scurt rezumat al tăcerii, cu scoaterea în relief a pericolului Sfântului Sinod, care a reprobat — la cererea d-lui Al. Lapedatu — și unii preoți, care nici n'au fost la Alba-Iulia, și în sfârșit, următoarea gravă constatare: „Această afaceră s'a expus lămurit, în ședința din 13 I. c. a Sf. Sinod, din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului, amintind înaltei corporații bisericești că ACTUALUL MINISTER AL CULTELOR, D-I AL. LAPEDATU, NUTREȘTE SENTIMENTE DESTUL DE NEINTELESE FAȚA DE BISERICA ORTODOXĂ, — IAR ACEASTA AR PUTEA CONSTITUI MOTIV DE SPECIALĂ ATENȚIUNE PENTRU SF. SINOD Declarațiile elogioase rostite de d. ministru, reprezentantul guvernului, când cu serbările dela Blaj și Beiuș, și adresele bisericești greco-catolice, — prezintă semne amfice de grațioasă alături de felul cum e tratată biserica ortodoxă din Ardeal și preoții ei.”

AVEA DREPTUL D. LAPEDATU SĂ SUSPENDĂ LEAFĂ PREOȚILOR

Mai departe, răspunzând interviului d-lui Al. Lapedatu, de care ne-am ocupat mai sus, ziarul Mitropoliei din Sibiu face următoarele afirmații: „Până a intra în discuții lungi polemice în jurul declarațiilor d-lui ministru al cultelor, ne e prim la cea dintâi dintre explicațiile și precizările sale, în care afirmă următoarele: „Suspendarea până la noi dispozițiuni, a plății salariului preoților vinovați de a fi luat jurământul dela Alba-Iulia, s'a făcut de către ministrul cultelor pe baza articolului 31 din ultimă din nouă lege a cultelor, înaintea de a fi sesizat Sf. Sinod asupra acestei chestiuni.”

Să vedem ce spune articolul 31, despre ajutoarele pe care statul le acordă diferitelor culte. Alinautul ultim zice așa: „Elo — ajutoarele — vor putea fi retrase sau suspendate de ministrul cultelor celor vinovați pentru agitații împotriva ordinii și siguranței statului și pentru violarea dispozițiilor acestei legi.”

D-I ministru al cultelor, oprind plata salariului fără anchetă prealabilă

„Ei îmi văd de treburile mele.”

și fără sentința judecătorească, comite greșala în care a căzut și Sf. Sinod, și săvârșește o mare nedreptate și un atac la cinstea preoților, pe cari îi prezintă ca agitatori „împotriva ordinii și siguranței statului”.

Explicarea și precizarea, adușe de d. Al. Lapedatu, nu contrabusează decât înțărarea dureroasei observații spuse mai înainte, în ședința Sfântului Sinod, din partea sfântii bisericești noastre ardelenice: „Niciodată — a zis I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae — fostul guvern străin n'ar fi îndrăznit să aplice pedeapsa refuzului de a lua jurământul și să fie condamnat definitiv, pentru trădare de patrie, ca să se ia împotriva lui asemenea măsură. E dureros și e neînțeles că vremelnicia dușmănie politice dintre români să chinghă la asemenea măsură.”

Decemdată, d. MINISTRUL AL CULTELOR NI PARE A INTELEGE AVERTISMENTUL ȘI STARUȘTE ÎN GREȘALĂ, GRAIND: „Eu îmi văd de treburile mele.”

Interesându-ne la locul competent, suntem în măsură să spunem că afirmațiunile Ministerului Lapedatu și de data aceasta sunt adevărate, ceea ce se explică prin faptul că n'a fost prezent la ședința Sf. Sinod când s'a nă peticut lucrările de cari vorbește.

I. P. S. Sa mitropolit Nicolae a luat parte la ședințele Sf. Sinod înainte de cele două zile precedente zilei în care s'a luat fatala hotărâre, așteptând ca chestiunea să fie pusă la ordinea zilei, precum anunțase I. P. S. Sa mitropolitul Pimen. Totuși chestiunea a fost amânată pentru a treia zi, când I. P. S. Sa era absent, căci își ceruse concediul și trebuia să plece la festivitățile aniversare ale Reuniunii de muzică, pe cari le-a patronat. Deci hotărârea s'a adus în lipsa I. P. S. Sale, care n'avea cunoștință de raportul comisiunii însărcinate cu examinarea chestiunii, nici n'a discutat chestiunea cu membrii acelei comisiuni.

TEXTUL ADRESEI MINISTERULUI

D-I Al. Lapedatu a mai riscat și următoarea afirmațiune: „Nu este adevărat că ministrul a suspendat plata lefii părintelui dr. I. Blaga, ca preot al bisericii Sf. Nicolae din Brașov. Ministrul i-a

suspendat numai plata dienei de protopop, pe care o primea dela Stat. Cei ce au afirmat contrarul au datoriat să publice adresa ministrului de culte trimisă Mitropoliei din Sibiu cu privire la această afaceră.”

ROMANIA MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

Direcțiunea Contabilității, Bunurilor, Inventariului, Tehnicului și Contenciosului Nr. 22.577. 26 Mai 1928. P. C. MATEI VOILEANU delegat ordonațiilor secundare la sf. Mitropolie din Sibiu. Avem onoare a Vă ruga să mi-veți a lua măsuri să nu mi-ordonanțați până la noi dispozițiuni salarilor de preot și diurne de protopop, precum Iosif Blaga din Brașov.

MITROPOLITUL BALAN

Atragem atențiunea că, despre această suspendare de salar și diurnă s'a încunostințat și Administrațiunea financiară a județului Sibiu, care va refuza achitarea ordinilor de plată în care se vor cuprinde retribuțiunea numitului preot. p. Ministru, ST. POPESCU, p. Director General, C. Negoescu

Din parte ne deocamdată nu mai avem de adăgat nimic la aceste „explicațiuni și precizări”, încheie Telegraful Român al cărui articol, a cărui grantitate nu va scâna desigur nimeni. El constatăte atitudinea hotărât ostilă a mitropoliei Ardealului, față de guvernul liberal în genere, față de ministrul Cultelor în special, și față de sfântul Sinod, pe chestia anulării jurământului dela Alba Iulia.

Din punct de vedere al situației politice — și mai ales al situației din Ardeal — atitudinea aceasta este de o incalculabilă însemnătate.

Situația în Ardeal

Național-tărăniștii își exorimă îngrijorarea în ce privește actuala stare de lucruri în Transilvania

După kongresul dela Alba Iulia administrațiunea din Ardeal, a operat diferite arestări în centrele național-tărăniste.

Proteste numeroase au fost trimise la Centru, dar până acum efectul a fost nul căci măsurile de îndreptare nu s'au luat până acum.

Oficiul național-tărănist zugrăvește în culori negre situația scriind: „Fruntășii satelor, ai târgurilor și ai orașelor sunt purtați zeci de chilometri pe jos, cu baioneta la spate ca răufăcători de război pentru crima de a fi național-tărăniști, cum odinioară jandarmii și chivirădii lui T'essa și Andrassy își purtau în același fel, pentru crima de a nu fi vrut să renunțe la naționalitatea lor română. Brute galonate de calibrul unui Schipor, de cari abia se scapase armata, au fost rechetați în activitate pentru însușirile lor în arta de a ucide prin snopăli, prin teroare și prin tortură frunțășii național-tărăniști, medici, preoți, avocați, negustori și câte-va veci de săteni, în afară de câteva sute de muncitori, — vinovați de a fi luat drumul Albei Iulii ca să protesteze liniștit împotriva regimului tiranic de astăzi, — zac acum în închisorile Sibului sau își ispășesc vina la posturile de jandarmi, sunt asăditi de nfruntate toate nelegiuirile și toate ofensele, toate batjocurile și toate insultele de cari sunt capabili numai galonafii colonelului Schipor.”

Căci e suficient să reproducem sfârșitul articolului Dreptății ca să se vadă ecoul situației de acolo.”

„Un popor tânăr, un popor viteaz, cinstit stie oricând să găsească martirii pentru cauza sa mare. Vor mai trebui să cadă capete? Vai mai trebui să curgă sânge? Pie! Se va găsi cineva să facă jertfa cea mare.”

Dar astăzi ca și la 1918 jertfa nevinovată a unui popor, va aduce dreptatea pe care o jinduește de atât amar de vreme.

D. ST. CICIO POP

Odi nici o tiranie nu este atâta și nici o nedreptate nu ră-mâne neresplătită. Atâtea lacrimi nevinovate, atâtea suferinți îndurate, atâtea dureri și atât neceaz, — nu poate să nu nască un fanatic, doi sau mai mulți. Căpi va fi nevoie, pentru a curma o mizerabilă nedreptate.”

E timp ca guvernul să anunte că s'au luat măsurile de rigoare!

OXO

Incendiul dela Moreni a fost stins

PLOEȘTI, 23. — Marele incendiu izbucnit acum șase săptămâni la sondele No. 268 și 298 ale soc. „Astra Română” — șchela Păscov-Moreni și care a cauzat atâtea pagube societății proprietare, a putut să fie stins deabia eri după amiază, după atâtea mari eforturi și cheltuieli.

OXO

Un senzațional proces politic

Curtea de apel din Iași va judeca Luni procesul celor 11 magistrați din Roman, a căror dare în judecată a fost cerută de organizațiunea național-tărănistă de acolo, sub acuzațiunea de mășuire de urne.

Sunt acuzați de o gravitate (ără seamă. Ele trec dincolo de cadrul mizerabilelor polemici de partid. Guvernul are datoria să cerceteze imediat cazurile și să ia măsurile necesare pentru stăvilirea criminalilor abuzuri.

Ungaria nu se gândește la o modificare prin forță a tratatelor

Budapesta, 23 (Rador). — Comandantul comunică Conferinței Micii Infelegeri, și în special pașagul relativ la miscarea revizionistă „Pester Lloyd” oficiului guvernului observă că în Ungaria nu e nimeni atât de nechibăuit încât să se gândească la o modificare prin forță a actualei ordini teritoriale. Ungaria așteaptă dela sentimentul de dreptate internațională îndreptarea situației de aci, pe care o consideră nedreptată. „Nemeti Ujzag” scrie că era de prevăzut că Mica Infelegere se va opune oricărei încercări revizioniste. Ziarul încheie declarând că nimeni nu va putea împiedeca nașterea ungară să ceară și mai departe revizuirea tratatului dela Trianon.

Ungaria și chestiunea optanților

BUDAPESTA, 23. (Rador). — În ședința de ieri a Comisiunii parlamentare a afacerilor externe, primul ministru contele Bethlen a declarat că deși propunerea României în chestiunea optanților este inacceptabilă, guvernul ungar, spre a-și manifesta bunăvoința, va prezenta în curând o nouă propunere, pe care o va comunica României și celorlalte puteri. Această propunere ar fi susceptibilă să reguleze chestiunea în afară de procedura urmată până acum. Dacă negocierile cu România nu vor reuși, Ungaria va adresa din nou Societății Națiunilor și va pune pe față întrebarea, dacă tratatul dela Trianon și articolul 239 mai sunt sau nu valabile, cerând Genevei un răspuns clar.

Sângeroasele manifestațiuni dela Zagreb

Reportul oficial asupra celor întâmplate

BELGRAD, 23 (Rador). — Ziarul publică următorul raport făcut de poliție, relativ la sângeroasele manifestațiuni ce au avut loc Joi la Zagreb: „Demonstrațiile au fost organizate de comisiuni, lucru dovedit prin faptul că ele au izbucnit simultan, în mai multe puncte ale orașului. Impuscăturile au început mai întâi în Chalata, unde manifestații aveau intenția să atragă poliția, spre a degeja centrul orașului. Dându-și seama de această manevră, poliția a retras paștrulele, lăsând pe manifestații să tragă focuri de armă, în piața rămasă liberă de armată și poliție.

Manifestațiunile din centru, s'au produs în piața lăisă, în apropiere de sediul organizațiunilor muncitorești. Poliția a fost surprinsă de violența manifestațiunilor, și de grindina de focuri de armă și alte proiectile, provenind din strădă și dela ferestrele caselor din împrejurimi. În prima zi a manifestațiilor, poliția a avut 21 de oameni și un brigadier răniți. Pentru a se evita rănierea poliștilor, ei au fost revăzuți cu câști.

Manifestații au încercat să construiască baricade, în mai multe puncte ale centrului orașului, precum și la periferie. Din aceste baricade improvizate, ei au tras focuri de armă și au aruncat diferite alte proiectile, asupra poliției. Manifestații au spart mai multe vitrine și ferestre, astfel că toate lumea au impresia netă că atacul a fost mai dinainte pregătit. Poliția a vănd ordinar să imprăștie pe manifestații, și să facă uz de forță, numai în jgămăit apărare.

Dovadă evidentă că aceste grave dezordni au fost organizate, este faptul că 80 la sută dintre cei arestați, aparțin organizațiilor muncitorești, și ale funcționarilor sindicatelor, făcând cu această ocaziune, mai multe arestări. Comandantul jandarmeriei din Zagreb, a declarat că în cursul manifestațiilor, jandarmii nu au tras în manifestații.

STAREA D-LUI RADICI BELGRAD, 23. (Rador).

Buletinul stărei d-lui Stepa Radici, pe ziua de azi, anunță de d-ni dr. Singer și Kostic, este următorul: „Bolnavul a petrecut dimineața, liniștit, noaptea, însă nu a fost prea caldă. Temperatura 38,1. Pulsațiunea, 116, respirația 28. Presența zahărului în urină, se accentuiază. Rana și operațiunea, fără reacțiuni. Alimentația și funcționarea intestinelor, bune.”

In Germanla Se încearcă tormarea guvernului unei coaliții mai rastrânse

BERLIN 23 (Rador). — Deputatul socialist Hermann Mueller a fost primit aseară într-o lungă audiență la președintele Reichului, căruia i-a prezentat un raport asupra tratatelor de până acum în chestiunea formării guvernului. D-l Hermann Mueller a arătat că formarea marelui coaliții, care s'a cuprind și partidul populist, este cu neputință. Președintele Reichului însărcinat pe d-l Hermann Mueller să încerce formarea guvernului pe baza unei coaliții mai rastrânse. Cercurile parlamentare consideră ca probabil că rezultatul noilor tratative nu se va va decide decât Mercuri sau Joi.

Populația Italiei

ROMA, 23. (Rador). — Recensământul populației Italiei înregistrează 40 milioane de locuitori în Italia și 9 milioane în colonii.